Acatistul Sfântului apostol şi evanghelist Matei
(s.v. 16 noiembrie / s.n. 29 noiembrie)

Sfântul apostol şi evanghelist Matei (s.v. 16 noiembrie / s.n. 29 noiembrie):

https://www.academia.edu/91180759/Sf%C3%A2ntul_apostol_%C5%9Fi_evanghelist_Matei_16_noiembrie_

https://archive.org/details/sf.-ap-si-evang-matei

***

Materiale despre Sfântul apostol şi evanghelist Matei:

https://independent.academia.edu/emystea/Sf-ap-%C5%9Fi-evanghelist-Matei

https://archive.org/details/@steaemy?query=apostol+Matei

https://www.slideshare.net/steaemy1/search_my_uploads?type=&new=&q=apostol+matei

&&&

Rugăciunile începătoare

În numele Tatălui, şi al Fiului şi al Sfântului Duh. Amin.

Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, Slavă Ţie !
Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, Slavă Ţie !
Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, Slavă Ţie !

Împărate ceresc, Mângâietorule, Duhul Adevărului, care pretutindenea eşti, şi toate le implineşti, Vistierul bunătăţilor şi Dătătorule de viaţă, vino şi te sălăşluieşte întru noi, şi ne curăţeşte pe noi de toată intinăciunea, şi mântuieşte, Bunule, sufletele noastre.

Sfinte Dumnezeule, Sfinte tare, Sfinte fără de moarte, miluieşte-ne pe noi.
Sfinte Dumnezeule, Sfinte tare, Sfinte fără de moarte, miluieşte-ne pe noi.
Sfinte Dumnezeule, Sfinte tare, Sfinte fără de moarte, miluieşte-ne pe noi.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Preasfântă Treime, miluieşte-ne pe noi;
Doamne, curăţeşte păcatele noastre;
Stăpâne, iartă fărădelegile noastre;
Sfinte, cercetează şi vindecă neputinţele noastre, pentru numele Tău.

Doamne, miluieşte !
Doamne, miluieşte !
Doamne, miluieşte !

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Tatăl nostru, care eşti în ceruri, sfinţească-se numele Tău, vie împărăţia Ta, facă-se voia Ta precum în cer aşa şi pe pământ. Pâinea noastră cea spre fiinţă dă-ne-o nouă astăzi. Şi ne iartă nouă greşalele noastre, precum şi noi iertăm

greşiţilor noştri. Şi nu ne duce pe noi în ispită, ci ne izbăveşte de cel rău. Că a Ta este Împărăţia şi puterea şi slava, a Tatălui şi a Fiului şi a Sfântului Duh, acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Miluieşte-ne pe noi, Doamne, miluieşte-ne pe noi, că nepricepându-ne de nici un răspuns, această rugăciune aducem Ţie, ca unui Stăpân, noi, păcătoşii robii Tăi, miluieşte-ne pe noi.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Doamne, miluieşte-ne pe noi, că întru Tine am nădăjduit; nu Te mânia pe noi foarte, nici pomeni fărădelegile noastre, ci caută şi acum ca un Milostiv şi ne izbăveşte pe noi de vrăjmaşii noştri, că Tu eşti Dumnezeul nostru şi noi suntem poporul Tău, toţi lucrul mâinilor Tale şi numele Tău chemăm.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Uşa milostivirii deschide-o nouă,binecuvântată Născătoare de Dumnezeu, ca să nu pierim cei ce nădăjduim întru tine, ci să ne mântuim prin tine din nevoi, că tu eşti mântuirea neamului creştinesc.

Crezul

Cred Într-Unul Dumnezeu, Tatăl Atoţiitorul, Făcătorul cerului şi al pământului, al tuturor celor văzute şi nevăzute.
Şi întru Unul Domn Iisus Hristos, Fiul lui Dumnezeu, Unul-Născut, care din Tatăl S-a născut, mai înainte de toţi vecii. Lumină din Lumină, Dumnezeu adevărat din Dumnezeu adevărat, Născut, nu făcut, Cel de o fiinţă cu Tatăl, prin care toate s-au făcut.
Care pentru noi oamenii şi pentru a noastră mântuire.S-a pogorât din ceruri Şi S-a întrupat de la Duhul Sfânt şi din Maria Fecioara Şi S-a făcut om.
Şi S-a răstignit pentru noi în zilele lui Pilat din Pont, Şi a pătimit şi S-a îngropat.
Şi a înviat a treia zi după Scripturi .
Şi S-a suit la ceruri şi Şade de-a dreapta Tatălui. Şi iarăşi va să vină cu slavă, să judece viii şi morţii, A cărui Împărăţie nu va avea sfârşit.
Şi întru Duhul Sfânt, Domnul de viaţă Făcătorul, care din Tatăl purcede,
Cela ce împreună cu Tatăl şi cu Fiul este închinat şi slăvit, care a grăit prin prooroci.
Întru-una Sfântă Sobornicească şi apostolească Biserică,
Mărturisesc un botez întru iertarea păcatelor,
Aştept învierea morţilor şi viaţa veacului ce va să fie. Amin !

Condacul 1

Pe ucenicul Domnului şi luminătorul a toată lumea, pe Matei, apostolul să-l lăudăm credincioşii, ca pe cel ce pe păgâni din închinarea idolilor la adevăratul Dumnezeu prin Evanghelie i-a întors. Pentru aceasta cu bucurie să-i cântăm: ***Bucură-te, Sfinte apostol şi evanghelist Matei!***

Icosul 1

Având sufletele întinate de gânduri şi de cuvinte rele, cu dumnezeiescul dar pe care l-ai primit de la Hristos, curăţeşte-le, propovăduitorule al Domnului Matei, ca fiind curate să-ţi aducă ţie cântare vrednică aşa:
Bucură-te, cel ce din vameş, apostol ai devenit;
Bucură-te, că de la vamă ai fost chemat la ucenicie;
Bucură-te, că de la Iisus ai auzit chemarea: „Urmează-Mi”;
Bucură-te, că îndată, toate lăsându-le, pe Hristos L-ai urmat;
Bucură-te, că pe Hristos în casa ta L-ai primit;
Bucură-te, că de El ai fost luminat;
Bucură-te, că prin tine mulţi păcătoşi au fost miluiţi;
Bucură-te, că împreună cu toţi apostolii ai urmat Domnului;
Bucură-te, că de lume te-ai despărţit şi pe Hristos în inima ta L-ai primit;
Bucură-te, că lumină neamurilor te-ai făcut;
Bucură-te, că Evanghelia ta pe mulţi din întuneric i-a scos;
Bucură-te, că pe Hristos până la marginile lumii L-ai propovăduit;
Bucură-te, Sfinte apostol şi evanghelist Matei!

Condacul al 2-lea

Cu cuvântul Evangheliei, Matei prea lăudate, din întunericul înşelăciunii ai scos popoarele precum te-ai făgăduit Domnului Iisus Hristos, cel ce te-a învăţat a vâna pe oameni la credinţa Lui. Pentru aceasta cântăm lui Dumnezeu: ***Aliluia!***

Icosul al 2-lea

Cu limbă de foc te-ai arătat arzând înşelăciunea, prea înţelepte Matei, pururea fericite, primind înfăţişarea Mângâietorului, care în fiinţă a venit la tine. De aceea ai făcut să se teamă toată mintea celor ce ascultau al tău cuvânt, când slava celui Atotputernic ai propovăduit. Pentru acestea lăudăm darul luat şi ţie-ţi cântăm acestea:
Bucură-te, primitorule al Duhului Sfânt în limbi de foc;
Bucură-te, că prin multe ţări ai mers din loc în loc;
Bucură-te, că pe păgânii parţi, prin Evanghelie, i-ai luminat;
Bucură-te, că pentru Evanghelie cu foc ai fost ars;
Bucură-te, că după mulţi ani de propovăduire sângele pentru Hristos ţi-ai vărsat;

Bucură-te, trâmbiţa Duhului cea luminată;
Bucură-te, prea fericite al Cuvântului slujitor;
Bucură-te, dumnezeiesc vistiernic al adevărurilor celor mai presus de înţelegere;
Bucură-te, fântână a dumnezeieştilor predanii;
Bucură-te, râu care izvorăşti apele cunoştinţei de Dumnezeu;
Bucură-te, că în tot pământul a ieşit vestirea ta cea dumnezeiască;
Bucură-te, luminător al Bisericii, de Dumnezeu aşezat;
Bucură-te, Sfinte apostol şi evanghelist Matei!

Condacul al 3-lea
Alergat-ai cu sete la chemarea Mântuitorului, apostole Matei şi cu osârdie, de bunăvoie te-ai dat spre ascultarea învăţăturii Lui şi tuturor le-ai propovăduit pe Dumnezeu adevărat, pentru aceasta cântăm: ***Aliluia!***

Icosul al 3-lea
Lui Hristos celui ce te-a chemat la ucenicia cerească ai urmat cu osârdie, de Dumnezeu primite, toată îndeletnicirea grijii pământeşti de îndată lepădând-o, că luând cunoştinţă de Împărăţia cea de sus, te-ai îndepărtat de cele de jos şi de mărirea deşartă, evanghelist din vameş făcându-te. Pentru aceasta de la toţi auzi unele ca acestea:
Bucură-te, prea cald rugător pentru toată lumea;
Bucură-te, Sfinte Matei, al mântuirii păzitor;
Bucură-te, al Preasfintei Născătoarei de Dumnezeu lăudător;
Bucură-te, cel împreună cu îngerii şi cu toţi sfinţii cântător;
Bucură-te, al nostru păzitor;
Bucură-te, al tainelor lui Hristos păzitor;
Bucură-te, temelia prea întemeiată a propovăduirii lui Hristos;
Bucură-te, al nostru rugător către Domnul Dumnezeu;
Bucură-te, că tu ai propovăduit credinţa cea dată de Domnul Iisus Hristos;
Bucură-te, luminătorul cereştii cunoştinţe;
Bucură-te, învăţătorul dreptei credinţe;
Bucură-te, prin care Domnul Iisus Hristos Se sălăşluieşte;
Bucură-te, Sfinte apostol şi evanghelist Matei!

Condacul al 4-lea
Cu trâmbiţa evanghelicelor tale cuvinte ai adus pe oameni la cunoştinţa de Dumnezeu, pururea pomenite Matei, apostole şi adunările înşelăciunii de pe pământ le-ai alungat şi în unirea gândului pe credincioşi i-ai îndreptat. Pentru aceasta cinstim sfântă pomenirea ta, cântând lui Dumnezeu: ***Aliluia!***

Icosul al 4-lea

Prin cuvântul Evangheliei, templele idoleşti în biserici lui Dumnezeu le-ai prefăcut, prea cinstite apostole Matei şi în ele ai sfinţit pe fiii botezului pe care darul i-a înnoit prin apă şi prin Duh. Pentru aceasta cântăm ţie laudele acestea:
Bucură-te, că ai răstignit cele lumeşti şi întru tine vieţuieşte Hristos;
Bucură-te, prin care întunericul păgânătăţii s-a risipit;
Bucură-te, prin care lumea s-a luminat;
Bucură-te, unitule cu Dumnezeu;
Bucură-te, că pe fiii oamenilor lui Dumnezeu i-ai adus;
Bucură-te, degrabă ascultător al celor ce cu credinţă te cheamă;
Bucură-te, că ai fost într-armat cu limbă de foc a Duhului Sfânt;
Bucură-te, că Evanghelia lui Hristos luminat ai scris;
Bucură-te, că din nesfârşita bogăţie a Duhului te-ai împărtăşit;
Bucură-te, că pe toţi să se închine Sfintei Treimi îi înveţi;
Bucură-te, Sfinte apostol şi evanghelist Matei!

Condacul al 5-lea

Din adâncul răutăţii celei mai de jos, la înălţimea cea prea înaltă a virtuţii, ca un vultur ce zboară sus în chip minunat, ai alergat, Matei prea lăudate; că ai urmat lui Hristos, cel ce a acoperit cerurile cu bunătatea şi a umplut de cunoştinţa Sa tot pământul; următor Lui întru toate te-ai arătat, binevestind pacea, viaţa şi mântuirea, celor ce s-au plecat cu dreaptă credinţă dumnezeieştilor porunci. Întru care îndreptează-ne şi pe noi, cei ce împreună cu tine cântăm lui Dumnezeu: ***Aliluia!***

Icosul al 5-lea

Celui ce întâi a scris Evanghelia lui Hristos şi a luminat toată făptura cea de sub cer, lui Matei prea înţeleptul şi tăinuitorul cel prea ales al Domnului şi vestitorul dumnezeieştilor învăţături, toţi credincioşii cu dragoste să-i cântăm:
Bucură-te, prin care credinţa s-a răspândit;
Bucură-te, prin care rătăcirea a fost zădărnicită;
Bucură-te, păzitorul Evangheliei lui Hristos;
Bucură-te, cel dintâi scriitor al dumnezeieştii Evanghelii;
Bucură-te, tăinuitorul cel prea ales al tainelor cereşti;
Bucură-te, stea strălucitoare a Ortodoxiei;
Bucură-te, biruitor nebiruit al credinţelor păgâneşti;
Bucură-te, împodobitorul Bisericilor;
Bucură-te, al lui Hristos dulce cugetător;
Bucură-te, luminat doctor al celor bolnavi;
Bucură-te, Sfinte apostol şi evanghelist Matei!

Condacul al 6-lea
Auzind glasul Cuvântului ce S-a întrupat, ai părăsit deplin tulburarea celor pământeşti şi iconom al harului te-ai arătat, propovăduitor de Dumnezeu primit, fericite apostol Matei. Pentru aceasta, împreună cu toate Cetele cele cereşti, cântăm lui Dumnezeu: ***Aliluia!***

Icosul al 6-lea
Lepădând câştigurile cele cu nelegiuire ale vameşului şi luând crucea, ai urmat lui Hristos, celui ce te-a chemat, fericite Matei. Pentru aceasta ai primit bogăţia cea neîmpuţinată a harului, din care cu îndestulare reverşi celor ce cu dragoste te laudă:
Bucură-te, al dumnezeieştii Întrupări înalt tâlcuitor;
Bucură-te, carte de Dumnezeu închipuită, foarte folositoare minţii;
Bucură-te, comoară dumnezeiască a cereştilor comori;
Bucură-te, cel ce eşti învăţătură de trebuinţă celor ce învaţă;
Bucură-te, al adevărului stâlp întăritor;
Bucură-te, al Bisericii lui Dumnezeu stâlp neclintit;
Bucură-te, cel ce pe credincioşi cu răbdare i-ai mântuit;
Bucură-te, Biserică a fiilor duhovniceşti;
Bucură-te, al Cuvântului Celui Întrupat strălucit văzător;
Bucură-te, binevestitor al Vieţii celei veşnice;
Bucură-te, că celor ce erau sub Lege harul le-ai propovăduit;
Bucură-te, trâmbiţa cea fără de tăcere a Duhului Sfânt;
Bucură-te, Sfinte apostol şi evanghelist Matei!

Condacul al 7-lea
Aurul părăsindu-l cu adevărat şi pe Hristos iubind, Sfinte apostole Matei, te-ai arătat luminător până la marginile lumii şi din vameş te-ai arătat apostol mărit, ucenic fiind şi propovăduitor al credinţei, cântând lui Dumnezeu: ***Aliluia!***

Icosul al 7-lea
De Cuvântul Tău cel ipostatic, Dumnezeule, fiind învăţat ucenicul cel văzător de Dumnezeu, a risipit înţelepciunea cea lumească cu dumnezeiasca înţelepciune a Evangheliei Tale, pe toţi învăţându-ne laude să-Ţi aducem. Pentru aceasta, cu bucurie îi cântăm unele ca acestea:
Bucură-te, gură de Dumnezeu grăitoare;
Bucură-te, al tainelor lui Dumnezeu vestitorule;
Bucură-te, cel prin care Hristos mântuieşte sufletele noastre;
Bucură-te, limbă de foc suflătoare care grăieşti cele dumnezeieşti;
Bucură-te, a Mângâietorului cinstit glas;
Bucură-te, doborârea înţelepciunii celor înţelepţi;

Bucură-te, lepădarea priceperii celor pricepuţi;
Bucură-te, privighetoarea cerului cea cu dulce glăsuire;
Bucură-te, cel prin care Duhul Sfânt ne luminează;
Bucură-te, că ai fost încredinţat a întocmi în scris învăţăturile lui Hristos;
Bucură-te, Sfinte apostol şi evanghelist Matei!

Condacul al 8-lea
Cu darul cel dat ţie de la Dumnezeu, Matei de Dumnezeu văzătorule, duhurile demonice cu cuvântul se izgonesc, bolile se vindecă, mulţimea patimilor sufleteşti se îndepărtează de la cei bolnavi; pentru aceasta cântăm lui Dumnezeu: ***Aliluia!***

Icosul al 8-lea
Lepădând jugul cel urât al vămii, Matei, apostole la jugul dreptăţii te-ai supus şi te-ai arătat iscusit negustor, bogăţie adunând înţelepciunea cea din înălţime şi tuturor ai propovăduit Cuvântul adevărului, arătând în scris ceasul Judecăţii. Pentru aceasta toţi creştinii îţi cântă:
Bucură-te, lumina celor întunecaţi cu păgânătatea;
Bucură-te, calea cea adevărată a celor rătăciţi;
Bucură-te, al luminilor lui Hristos văzător şi propovăduitor;
Bucură-te, al patimilor lui Hristos prea ales mărturisitor;
Bucură-te, al minunilor Domnului bun lucrător;
Bucură-te, stăpânirea dogmelor lui Dumnezeu;
Bucură-te, al luminii celei gândite luminoasă descoperire;
Bucură-te, gură care vesteşti pe Hristos Dumnezeu;
Bucură-te, iconomia frumuseţii celei întâi închipuite;
Bucură-te, Sfinte apostol şi evanghelist Matei!

Condacul al 9-lea
Cu arzătoare râvnă, apostole sfinte, ai plecat să împlineşti porunca propovăduirii Evangheliei şi primind înştiinţare de la Dumnezeu să vesteşti Evanghelia în cetatea Mirmina din ţinutul parţilor, îndată ai mers acolo, pe toţi învăţându-i să cânte lui Dumnezeu: ***Aliluia!***

Icosul al 9-lea
În post şi rugăciune, pe munte multe zile nevoindu-te, apostole al lui Hristos Matei, ca un prunc ţi S-a arătat Ziditorul a toate şi toiag în mâinile tale dând ţi-a poruncit să mergi la parţi, în cetatea Mirmina şi în faţa bisericii de acolo toiagul să-l sădeşti pentru a arăta minunile Lui. Şi tu, întru toate ascultător făcându-te, de la toţi auzi unele ca acestea:
Bucură-te, rug aprins ce cuvântul Evangheliei arăţi;

Bucură-te, că Evanghelia la parţi şi mezi ai vestit;
Bucură-te, că în cetatea Mirmina de Dumnezeu ai fost trimis;
Bucură-te, că de vedenii prea înalte te-ai învrednicit;
Bucură-te, că pe împărăteasa cetăţii de demonul cel cumplit o ai izbăvit;
Bucură-te, că pe duhurile necurate le-ai certat;
Bucură-te, că şi pe copii i-ai izbăvit;
Bucură-te, că, ascultând porunca, toiagul în cetate l-ai sădit;
Bucură-te, că toiagul îndată a prins rădăcini şi copac mare s-a făcut;
Bucură-te, că minuni multe cu puterea lui Hristos ai făcut;
Bucură-te, că împăratul cel idolatru la multe patimi te-a supus;
Bucură-te, că viaţa pentru Hristos prin foc ţi-ai dat;
Bucură-te, că prin minunile de la sfintele tale moaşte şi împăratul nelegiuirea a părăsit şi pe Hristos adevărat Dumnezeu L-a mărturisit;
Bucură-te, Sfinte apostol şi evanghelist Matei!

Condacul al 10-lea

Cine te-a învăţat a grăi aşa, Sfinte apostole Matei? Cine ţi-a luminat mintea ca să vezi limpede raza slavei celei neapropiate, care a strălucit lumina Adevărului în inimile noastre, fără numai Iisus Hristos Dumnezeu? Pentru aceasta cântăm Lui: ***Aliluia!***

Icosul al 10-lea

Se înspăimântează toată mintea de propovăduirea ta, pe care ai trâmbiţat-o în tot pământul, tăinuitorule al lui Hristos şi văzătorule al celor de sus, cel ce eşti cinstit de Domnul între cei doisprezece apostoli; pentru aceasta cântăm ţie:
Bucură-te, rugătorule pentru noi către Domnul;
Bucură-te, că prin sfintele tale rugăciuni Domnul ne miluieşte pe noi;
Bucură-te, că prin ajutorul tău, tiranul satana se izgoneşte de la noi;
Bucură-te, că bolile cele sufleteşti şi trupeşti le îndepărtezi de la noi;
Bucură-te, raza cea luminoasă a Duhului Sfânt;
Bucură-te, mângâierea celor necăjiţi;
Bucură-te, sănătatea celor bolnavi;
Bucură-te, împreună călător cu cei ce călătoresc;
Bucură-te, ajutorul celor ce te cheamă când zboară în aer;
Bucură-te, hrănitorul nostru, al celor flămânzi de fapte bune;
Bucură-te, Sfinte apostol şi evanghelist Matei!

Condacul al 11-lea

Cu voinţă neslăbită, Matei, prea sfinţitul, asemenea Chipului dumnezeiesc făcându-se, lumea cea din întuneric o a tras ca să cânte lui Dumnezeu: ***Aliluia!***

Icosul al 11-lea

Cel de lumină purtător şi de bucurie dătător, fericite Matei, apostole al lui Hristos, dumnezeiască pomenirea ta rază de tămăduire străluceşte nouă, celor ce cântăm ţie unele ca acestea:
Bucură-te, stea mai luminoasă decât soarele;
Bucură-te, sfeşnic care străluceşti cu raze de aur;
Bucură-te, celor întristaţi în necazuri ajutător;
Bucură-te, cel ce eşti izgonitor înfricoşător al demonilor;
Bucură-te, frumuseţea cea prea luminată a Bisericii Ortodoxe;
Bucură-te, podoaba cea prea cinstită a apostolilor;
Bucură-te, luminătorul cel mare al mucenicilor;
Bucură-te, veselia cea strălucită a cuvioşilor;
Bucură-te, lauda cea fericită a tuturor sfinţilor;
Bucură-te, rugătorule, mijlocitorule şi folositorule al tuturor ortodocşilor;
Bucură-te, Sfinte apostol şi evanghelist Matei!

Condacul al 12-lea

Ai strălucit, apostole, luminos ca soarele cu razele Duhului şi toată lumea o ai luminat, fericite, cu cunoştinţa de Dumnezeu şi ai alungat negura mulţimii zeilor, Matei prea înţelepte. Pentru aceasta prea luminata ta prăznuire săvârşind, cântăm lui Dumnezeu: ***Aliluia!***

Icosul al 12-lea

Toate neamurile mulţumim ţie, mărite apostole Matei, că prin cuvântul Evangheliei, pe care tu cel dintâi l-ai cuprins în scris, de la pământ la cer ne-ai ridicat şi de la slujirea vrăjmaşului depărtându-ne, la cunoştinţa Adevăratului Dumnezeu ne-ai adus. Pentru aceasta laudă cu mulţumire îţi aducem, cântând unele ca acestea:
Bucură-te, apostole Matei, nume prea scump şi dulce nouă drept-credincioşilor;
Bucură-te, izgonitorul tuturor ereziilor;
Bucură-te, arma cea nebiruită a credincioşilor;
Bucură-te, stâlpul cel tare al Bisericii;
Bucură-te, cel ce ne adăpi cu apa cea vie a Evangheliei;
Bucură-te, luminătorule al lumii;
Bucură-te, cel ce ne izbăveşti pe noi din tot felul de nevoi;
Bucură-te, cel ce ne izbăveşti pe noi de vicleşugul vrăjmaşului;
Bucură-te, că tu pe toţi îi înveţi să se închine Sfintei Treimi;
Bucură-te, că toate neamurile prin tine vin în Biserica lui Iisus Hristos;
Bucură-te, cel ce la sfârşitul vieţii noastre ne ajuţi ca prin pocăinţă să ne mântuim;
Bucură-te, Sfinte apostol şi evanghelist Matei!

Condacul al 13-lea (de trei ori)
O, prea minunate Sfinte şi mărite apostol Matei, cu lacrimi alergăm la sprijinul tău, ca prin rugăciunile tale, cele de Dumnezeu primite, să ne izbăveşti pe noi de chinurile cele veşnice, prea lăudate şi luminii Raiului să ne învredniceşti, ca împreună cu tine neîncetat să cântăm lui Dumnezeu: ***Aliluia!***

Apoi se zice iarăşi:

Icosul 1
Având sufletele întinate de gânduri şi de cuvinte rele, cu dumnezeiescul dar pe care l-ai primit de la Hristos, curăţeşte-le, propovăduitorule al Domnului Matei, ca fiind curate să-ţi aducă ţie cântare vrednică aşa:
Bucură-te, cel ce din vameş, apostol ai devenit;
Bucură-te, că de la vamă ai fost chemat la ucenicie;
Bucură-te, că de la Iisus ai auzit chemarea: „Urmează-Mi”;
Bucură-te, că îndată, toate lăsându-le, pe Hristos L-ai urmat;
Bucură-te, că pe Hristos în casa ta L-ai primit;
Bucură-te, că de El ai fost luminat;
Bucură-te, că prin tine mulţi păcătoşi au fost miluiţi;
Bucură-te, că împreună cu toţi apostolii ai urmat Domnului;
Bucură-te, că de lume te-ai despărţit şi pe Hristos în inima ta L-ai primit;
Bucură-te, că lumină neamurilor te-ai făcut;
Bucură-te, că Evanghelia ta pe mulţi din întuneric i-a scos;
Bucură-te, că pe Hristos până la marginile lumii L-ai propovăduit;
Bucură-te, Sfinte apostol şi evanghelist Matei!

Condacul 1
Pe ucenicul Domnului şi luminătorul a toată lumea, pe Matei, apostolul să-l lăudăm credincioşii, ca pe cel ce pe păgâni din închinarea idolilor la adevăratul Dumnezeu prin Evanghelie i-a întors. Pentru aceasta cu bucurie să-i cântăm: ***Bucură-te, Sfinte apostol şi evanghelist Matei!***

Şi apoi se face Otpustul: Doamne, Iisuse Hristoase, Fiul lui Dumnezeu pentru rugăciunile prea curatei Maicii Tale, ale Sfântului apostol şi evanghelist Matei şi ale tuturor Sfinţilor, miluieşte-ne şi ne mântuieşte pe noi. Amin !

Vieţile Sfinţilor - Viaţa şi pătimirea Sfântului apostol şi evanghelist Matei

Fiul lui Dumnezeu, Unul fără de păcat, care a venit pe pământ cu asemănare omenească să mântuiască pe oamenii cei păcătoşi, trecând prin Capernaum, a văzut un om şezând la vamă care se chema Matei şi a zis către dânsul: Vino după Mine! Vameşul, auzind aceasta nu numai cu urechile trupeşti ci şi cu cele sufleteşti, îndată s-a sculat de la vamă şi lăsând toate, a urmat pe Hristos; apoi Domnul a intrat în casa lui, iar Matei i-a făcut ospăţ. Acolo s-au adunat la Matei vecinii lui, prietenii lui şi mulţi cunoscuţi, vameşi şi păcătoşi şi au şezut împreună cu Hristos şi cu ucenicii Lui. Deci s-a întâmplat să fie acolo farisei şi păcătoşi; aceştia şezând împreună cu păcătoşii au zis către ucenicii Lui: Pentru ce dascălul vostru mănâncă şi bea cu păcătoşii şi cu vameşii? Iar Domnul, auzind cuvintele lor, a zis către dânşii: Nu trebuie doctor celor sănătoşi, ci bolnavilor, că n-am venit să chem la pocăinţă pe cei drepţi, ci pe cei păcătoşi.

Din acea vreme Sfântul Matei s-a făcut ucenic şi următor al lui Hristos şi s-a învrednicit a fi cinstit între cei doisprezece apostoli.

Acest sfânt era fiul lui Alfeu şi frate cu Iacob, iar de către ceilalţi evanghelişti se numea Levi al lui Alfeu. Pentru aceea, vrând să acopere viaţa lui de vameş pentru cinstea apostoliei, l-au numit cu nume puţin cunoscut, adică Levi a lui Alfeu. Iar Sfântul Matei în Evanghelia sa, scriind însuşi despre sine, din multă

smerenie, arată pe faţă tuturor numele său, numindu-se Matei şi povestind înaintea tuturor viaţa sa de mai înainte, neruşinându-se a-şi mărturisi păcatele sale.

Iar după primirea Sfântului Duh, Sfântul Matei, mai înainte decât toţi ceilalţi evanghelişti, a scris Evanghelia în limba evreiască, pentru evreii care crezuseră şi a scris-o după opt ani de la Înălţarea Domnului, propovăduind această Evanghelie prin multe ţări. Căci ***a străbătut Partia şi Midia, binevestind pe Hristos. Apoi a înconjurat toată Etiopia, unde îi căzuse soarta, ţară pe care a luminat-o cu lumina înţelegerii Sfintei Evanghelii.***

***

Iar mai la sfârşit, fiind povăţuit de Sfântul Duh, a venit în ţinutul mâncătorilor de oameni, la o seminţie neagră la chip şi cu nărav de fiară şi a intrat într-o cetate ce se chema Mirmenia, unde întorcând către Domnul câteva suflete, le-a pus episcop pe Platon, următorul său şi a zidit o biserică mică. Iar el s-a suit pe un munte, care era în apropiere şi a petrecut pe acest munte în post, rugându-se lui Dumnezeu cu sârguinţă pentru întoarcerea acelui neam necredincios.

Atunci i s-a arătat Domnul în chip de tânăr prea frumos, având în mâna Sa un toiag. Apoi, dând pace apostolului, a întins dreapta Sa, dându-i acel toiag şi poruncindu-i să se coboare din munte şi să înfigă toiagul înaintea uşii bisericii celei zidite "căci degrab - i-a zis Domnul - se va înrădăcina şi va creşte copac înalt cu puterea Mea şi va aduce multă roadă, întrecând cu mărimea şi cu dulceaţa toate celelalte roade. Iar din rădăcina lui va curge izvor de apă curată şi dacă mâncătorii de oameni se vor spăla, vor deveni albi şi cei ce vor gusta din roada lui, vor lepăda năravurile cele de fiară şi vor fi oameni blânzi şi buni".

Sfântul Matei, luând toiagul din mâna Domnului, a coborât din munte, mergând în cetate să facă ceea ce i s-a poruncit.

Iar ighemonul acelei cetăţi, anume Flavian, avea o femeie şi un fiu care erau chinuiţi de diavoli. Aceştia, întimpinând în cale pe apostol, au strigat în urma lui cu glasuri sălbatice, înfricoşându-l şi zicând: "Cine te-a trimis pe tine aici cu acel toiag pentru pierderea noastră?".

Iar el, certând duhurile cele necurate, le-a izgonit. Apoi, cei ce s-au tămăduit s-au închinat apostolului şi au mers după dânsul cu bucurie.

Înştiinţându-se episcopul Platon de venirea lui, l-a întâmpinat cu clerul. Apoi, intrând în cetate şi apropiindu-se de biserică, a făcut precum îi era poruncit: a înfipt toiagul cel dat lui de la Domnul şi îndată înaintea tuturor s-a făcut toiagul copac mare, dând ramuri cu o mulţime de frunze şi s-au arătat roade într-însul foarte frumoase, mari şi dulci şi izvor de apă a curs din rădăcina lui.

Atunci s-au minunat toţi cei ce priveau la această minune, pentru că toată cetatea se strânsese la o minune ca aceasta şi mâncau poame dulci din acest pom şi beau apă curată.

Iar Sfântul apostol Matei, stând la un loc înalt, propovăduia cuvântul lui Dumnezeu în limba poporului ce se adunase acolo. Deci, îndată, toţi au crezut în Domnul, iar apostolul i-a botezat în acel izvor făcător de minuni. Mai întâi a botezat pe femeia ighemonului pe care o izbăvise de duhul cel viclean, împreună cu fiul său; pe urmă pe tot poporul care a crezut în Hristos. Iar toţi mâncătorii de oameni, care se botezau după cuvântul Domnului, ieşeau din apă luminaţi la faţă, apoi câştigau albire şi frumuseţe nu numai trupească, ci şi sufletească, lepădând negreala de arap şi îmbrăcându-se întru Hristos, omul cel nou.

Înştiinţându-se de aceasta ighemonul, mai întâi s-a bucurat de tămăduirea soţiei şi a fiului său. După aceea, îndemnându-l diavolul, s-a mâniat asupra Apostolului, pentru că tot poporul părăsind zeii alerga la dânsul şi a cugetat să-l omoare.

Dar în acea noapte Mântuitorul S-a arătat Apostolului, poruncindu-i a îndrăzni către El şi făgăduindu-i că va fi împreună cu dânsul în mâhnirea care-i va veni. Deci, făcându-se ziuă, pe când apostolul cânta în biserică laude lui Dumnezeu împreună cu cei credincioşi, ighemonul a trimis patru ostaşi să-l prindă, însă aceia când au ajuns la biserica Domnului îndată i-a cuprins un întuneric încât abia au putut să se întoarcă înapoi.

Atunci, fiind întrebaţi de ce n-au adus pe Matei, au răspuns: "Am auzit glasul lui vorbind, dar n-am putut să-l prindem".

Deci, mâniindu-se ighemonul, a trimis ostaşi mai mulţi cu arme, poruncindu-le să aducă pe Apostol cu sila şi de se va împotrivi cineva, nelăsând să-l ia pe acela, să-l taie cu sabia.

Dar şi acest plan a rămas fără rezultat. Căci, pe când se apropiau de biserică, a strălucit o lumină cerească asupra Apostolului, spre care ostaşii neputând a căuta, s-au umplut de frică şi aruncând armele, au fugit; apoi întorcându-se au spus ighemonului cele ce se făcuse.

Auzind ighemonul, s-a mâniat foarte tare şi s-a dus cu toată mulţimea slugilor sale, vrând ca singur să prindă pe apostol. Însă, când s-a apropiat de dânsul, îndată a orbit şi căuta un sprijinitor. Apoi a început a ruga pe apostol să-i ierte păcatul şi să-i lumineze ochii, iar Apostolul, făcând semnul Sfintei Cruci peste ochii lui, i-a dăruit vederea.

Dar ighemonul, văzând cu ochii cei trupeşti, însă nu şi cu cei sufleteşti - căci l-a orbit răutatea lui - n-a crezut că ar fi puterea lui Dumnezeu, ci o vrăjitorie. Apoi, luând pe Apostol de mână, îl ducea în curtea sa ca şi cum ar fi vrut să-l cinstească, iar în inima sa cugeta cele viclene, vrând să ardă în foc pe Apostolul Domnului, ca pe un vrăjitor.

Apostolul, văzând tainele inimii lui şi înţelegând gândurile cele viclene, l-a mustrat, zicând: ***"Prigonitorule şi vicleanule, de ce nu săvârşeşti lucrul pe care l-ai cugetat asupra mea? Fă ceea ce au pus diavolii în inima ta, căci, precum vezi, sunt gata să rabd toate pentru Dumnezeul meu".***

Atunci ighemonul a poruncit ostaşilor să-l ia pe Sfântul Matei şi punându-l pe pământ, să-l întindă cu faţa în sus şi să-i pironească mâinile şi picioarele pe pământ. Făcându-se aceasta, după porunca chinuitorului, slugile au adunat mulţime de viţe şi vreascuri; apoi au adus smoală şi pucioasă şi toate acestea punându-le deasupra Sfântului Matei, le-au aprins. Aprinzându-se focul cu văpaie mare, toţi credeau că Apostolul lui Hristos va fi ars. Dar, o, minune! Îndată s-a prefăcut focul acela în răcoreală şi văpaia în rouă, iar Sfântul Matei a rămas viu, slăvind pe Dumnezeu.

Văzând aceasta, tot poporul s-a înspăimântat de o asemenea minune şi a lăudat pe Dumnezeul apostolului.

Iar judecătorul s-a mâniat mai mult, în loc să cunoască puterea lui Dumnezeu, Care a păzit viu şi nevătămat de foc pe propovăduitorul lui Hristos şi grăia asupra dreptului fărădelegi, numindu-l vrăjitor şi zicând că vrăjile au stins focul şi l-au păzit viu. După aceea a poruncit să adune lemne mai multe, viţe şi vreascuri şi, punându-le deasupra lui, să le aprindă, iar deasupra să toarne multă smoală. Apoi a adus şi pe zeii săi cei de aur în număr de doisprezece şi punându-i în jurul focului, îi chemă în ajutor pentru ca Sfântul Matei, cu puterea lor, să nu se poată izbăvi de văpaie şi să ardă în foc.

Sfântul apostol, fiind în văpaie, s-a rugat către Domnul puterilor ca să arate puterea Sa nebiruită, să vădească neputinţa zeilor păgâneşti şi să ruşineze pe cei ce nădăjduiesc spre dânşii. Şi îndată s-a pornit văpaia focului înfricoşat asupra idolilor de aur şi s-au topit ca ceara, ba încă au ars şi mulţi din cei necredincioşi, care stăteau împrejur. Iar din topirea idolilor a ieşit un şarpe ca de foc, care mergea după ighemon, vrând să-l vatăme, încât nu-i era lui cu putinţă a fugi şi a scăpa de frica aceluia, până ce a făcut smerită rugăminte către Apostol ca să-l izbăvească din acea nevoie.

Sfântul apostol Matei a certat focul şi îndată s-a stins văpaia şi a pierit asemănarea şarpelui cea de foc.

De acum, ighemonul voia să scoată din foc pe sfântul, însă el, făcând rugăciunea cea mai de pe urmă, şi-a dat sfântul său suflet în mâinile lui Dumnezeu.

Atunci judecătorul a poruncit să se aducă un pat de aur şi să pună pe dânsul cinstitul trup al apostolului, care fusese scos din foc nevătămat. Apoi, învelindu-l cu veşminte de mare preţ, l-a luat pe umeri împreună cu boierii săi şi l-a dus în curţile sale. Dar el nu avea credinţă desăvârşită. De aceea a poruncit să facă un sicriu din fier şi punând într-însul trupul Sfântului apostol Matei, să-l închidă pretutindeni cu plumb şi să-l arunce în mare, zicând către boierii săi: "Dacă Cel ce l-a păzit pe Matei întreg în foc, îl va păzi pe el şi de înec, apoi cu adevărat Acela este Dumnezeu şi Aceluia ne vom închina, lăsând pe toţi zeii noştri, care n-au putut să se izbăvească de arderea focului".

Fiind aruncat în mare sicriul cel de fier cu cinstitele moaşte, noaptea s-a arătat Sfântul Matei episcopului Platon, zicându-i: ***"Duminică să mergi la malul mării care este spre partea răsăritului de la curţile domneşti şi să iei de acolo moaştele mele, care vor fi scoase la uscat".***

Sculându-se episcopul, a mers la mare cu o mulţime de popor, la locul arătat şi au aflat racla cea de fier cu moaştele Sfântului apostol Matei, precum i-a vestit lui în vedenie.

Înştiinţându-se despre aceasta ighemonul şi boierii săi, au crezut cu adevărat în Domnul nostru Iisus Hristos, mărturisindu-L cu glas mare a fi Unul adevăratul Dumnezeu, Care a păzit pe sluga Sa, Matei.

Apoi ighemonul, căzând înaintea raclei Sfântului apostol, îşi cerea iertare de la el pentru greşeala sa şi cu osârdie dorea să se boteze. Episcopul Platon, văzând credinţa voievodului şi rugămintea lui cea cu dinadinsul şi învăţându-l mult, i-a poruncit să intre în apa Botezului. Iar când episcopul a pus mâna pe capul lui, voind să-i dea nume, îndată a venit un glas de sus, zicând: "Nu Flavian să-l numeşti, ci Matei".

Astfel, luând voievodul din botez numele Apostolului, s-a sârguit a fi următor al faptelor lui apostoleşti. Căci degrabă, încredinţând altuia domnia sa, s-a lepădat de lumea aceasta deşartă şi se sârguia întru rugăciuni în biserica lui Dumnezeu. Apoi a fost învrednicit rânduielii preoţeşti de către Sfântul Platon episcopul.

Iar după trei ani, murind episcopul, Sfântul Matei s-a arătat în vedenie preotului Matei, celui ce-şi lăsase domnia, şi l-a sfătuit să primească scaunul episcopal, după fericitul Platon.

Luând episcopia Matei cel nou, bine s-a ostenit în buna vestire a lui Hristos şi pe mulţi întorcându-i de la închinarea la idoli, i-a adus către Dumnezeu. Apoi, vieţuind ani îndelungaţi cu plăcere de Dumnezeu, s-a mutat către El, stând înaintea scaunului Lui, împreună cu Sfântul apostol şi evanghelist Matei şi se roagă pentru noi, ca să fim moştenitori împărăţiei Sale în veci. Amin.